

ՔԷՆԹՐՈՐՈՐԻԻ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՆ ԵՐՈՒՍԱՂԵՍԻ ՄԷՋ

1931ի 15 Ապրիլին, Ս. Քաղաքային այգե-
լած եր Բենքրոյրի Արքեպ. Պ. Կոզմաս
Լանգ, ուխտի եւ հանգիստի համար: Անկե
սպիտակ, առաջին անգամ ըլլալով Անկիլիան
եկեղեցւոյ կոնսպեքտ' Բենքրոյրի Սրբ.
բազան Արքեպիսկոպոսը մասնաւոր առա-
ւելութեամբ ուխտի կուգար Քրիստոնէութեան
Մայր Սրբավայրերուն: Լոնսոնէն Պէյրոսի
վրայով Սրուսալէմ հասաւ ան Նոյեմ. 23ին,
Չորեքուրբի օր: Պատրիարքարան օգակայան
փութացուցած եր Կեռ. Տ. Հայրիկ Նպիսկո-
պոսը եւ Հոգ. Տ. Արեալ Աբեղան, որոնք,

Աւաղ Քարգման Հոգ. Տ. Օնան վրդ. ի, բարի
գաղութս մաղրեց իրեն:

Նոյն օրը կեսօրէ յետոյ ժամը 4ին, Սրբ.
բազան Հիւրը այցելեց Բեքրեհեմի Ս. Յրմե-
ղեան Տանար: Յայն, Հայ եւ Լատին Պատ-
րիարքարաններու ներկայացուցիչները յի-
մաւորեցին զինքնակեղեցւոյ մուտքին առջեւ
եւ առաջնորդեցին նախ Յիսուսի ծննդեան
տեղը եւ յետոյ Տանարի միւս մասերը:

Յաջորդ առաւօտ, Բենքրոյրի Արքե-
պիսկոպոսը ուխտի գնաց Քրիստոսի Ս. Դե-
րեզմանին: Ս. Թաւրութեան Տանարի մուտքին,

Պատրիարք Ս. Հայրը եւ Արքեպիսկոպոսը քերթի կը յառաջանան Պատրիարքարանի դահլիճէն ներս:

Սրուսալէմի միւս Պատրիարքարաններու
եկեղեցական ներկայացուցիչներուն հետ,
ընդունեցին Սրբազան հիւրը:

Օղակայանէն Բենքրոյրի Արքեպիս-
կոպոսը իր շախմատով ուղղուեցաւ Սրու-
սալէմի Սենթ Ջորջ Անկիլիան եկեղեցին, ուր
ժամը 10.30ին, Առն. Ս. Պատրիարք Հայրը,
ընկերակցութեամբ Ժառանգաւորաց վար-
ժարանի Տեսուչ Հոգ. Տ. Թախթ վրդ. ի եւ

երեք պատրիարքարաններու ներկայացուցիչ-
ները զիմաւորեցին զինք ուղապարտուով եւ
առաջնորդեցին Ս. Տանար: Ս. Արքեպիսկո-
պոսին զլիաւոր հետնորդներն էին Մերձա-
ւոր Արեւելի Անկիլիան եկեղեցւոյ ներկա-
յացուցիչ՝ Մօս Իննէս Արքեպ. եւ Սրուսա-
լէմի Արաք - Անկիլիան եպիսկոպոս՝ Նեքիպ
Քուպէն: Մեր Պատրիարքարանին կողմէ զինք
զիմաւորուցներն էին Դեռ. Տ. Հայրիկ եւ Տ.

Նորայր Սպա.ներ, Հոգե. Տ. Կիւրեղ եւ Տ. Օհան վրդ.ներ եւ երեք Աբեղաներ: Նրեք յառանձնաբերականութեամբ կրօնական ներկայացուցիչները առաջնորդեցին Սրբազան ուխտաւորները նախ պատանասեղին, ուր անոնք երկրպագեցին, անկէ անցան Ս. Գերեզման, ուր կատարեցին իրենց ուխտը եւ յետոյ շարունակեցին իրենց ուխտագնացութիւնը Քրիստոսի շարժարանաց եւ խաչելութեան բոլոր վայրերուն մէջ, իւրաքանչիւրի խորանին առջեւ կատարելով իրենց ուխտը:

Ուսագրաւ եւ սեանել ու Քենքրապրիի Ս.

Հիւրը ողջագուրուեցաւ Պատրիարք Հօր հետ:

Դանիին մէջ, Քենքրապրիի Արքեպիսկոպոսին թաղեալ Պատրիարքական Դահլիճ աշակոյթեան թիկնաքոռը, Սրբազան Պատրիարքը կեցաւ ձախակողմեան թիկնաքոռին դիմաց եւ բարիպաշտօն ջերմ ողջերձով մը յայտնեց իր եւ Միաբանութեան ռաւախութիւնն ու հանդիմանալի կամարներուն թաղ ողջունելու Անկիլիան Սեղեցիին կրօնապետը:

Նորին Սրբազնութիւն Տֆր. Ճեռնի պատանանց Ս. Պատրիարքի խօսքերուն, քսե-

Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութիւնը Արքեպիսկոպոսին եւ Սրբազան Պատրիարքին հետ:

Արքեպիսկոպոսը իր կուրծքին վրայ կը կրէր այն լանջախաչը զոր Ամենայն Հայոց Վեհափառ Կաթողիկոսը նուիրած էր իրեն, Լոնսոնի մէջ:

Նոյն օրը կեսօրին, Նորին Սրբազնութիւն Տֆր. Ճեռնի Ֆիլիքը եւ իր ընկերակիցները այցելութեան եկան Պատրիարքաւան: Ս. Հիւրը Վանքի մուտքին մեծ պատիւով ընդունուեցաւ բովանդակ Միաբանութեան կապով եւ երկու Սարկաւաղներու առընթերակայութեամբ, որոնք անուշահոտ վարդի ջուրի եւ խունկի սպասներ կը կրէին, բափօրով բարձրացան Պատրիարքաւան, որու մուտքին՝ Սրբազան

լով. «Եւմի նաւար պատիւ մըն է ընկունուիլ Նրուապիմի մէջ Ձերդ Ամենապատուութեան եւ Ս. Յակոբեանց Ձեր Միաբանութեան անդամներուն կողմէ, Ձեր Պատրիարքաւանին մէջ՝ Սիոն լեռան վրայ...»: Ապա յիշեց Ամեն. Տ. Եղիշե Ս. Արքեպիսկոպոսի այցը Լոնսոն, 1955ին, եւ Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետին այցը, 1956ին, որուն հետ ունեցած վերջին հանգիստում թաղի անդրադարձը պիտի շարունակէ ունենալ իր դերը երկու թեմերէն յարաբերութեան ամրացման մէջ եւ յոյս յայտնեց որ այլեւս պիտի չվրդովի խաղաղութիւնը Նրուապիմի,

Սիոնի բլուրին վրայ հանգչած հայաբնիկ, որուն հուսաժող կը նային բոլոր քրիստոնեաները, միութեան, խաղաղութեան եւ սիրոյ սննդով:

Պատեան մեծարամբէն ետք, Սրբազան Ախաւոր իր հետեւորդներով մեկնեցաւ:

Այս առիթով, Քենթրպրիի Արքեպիսկոպոսը Պատրիարք Սրբազանին նուիրեց Լոնտոնէն բերած ճոխ սպալուրեանք եւ գեղեցիկ կազմով ժամագիրք՝ Մատոյ մը, անգլերէն լեզուով, որուն առաջին էջին վրայ սպուած կայ.

To
His Beatitude Yeghishe,
Armenian Patriarch in Jerusalem
with fraternal love from
GEOFFREY
Archbishop of Canterbury,
Primate of all England
and Metropolitan
on the occasion of
His pilgrimage to the Holy Land
November, 1960

Յաջորդ օրը, Ուրբաթ, Երուսաղիմի վստի. Քաղաքագետը մեծ ճակերոյով մը պատուեց Ս. Քաղաքին պաշտօնական հիւրը, Ամպատաստ պանդոկի մեծ դահլիճին մէջ: Հաւերոյին ներկայ գտնուեցան կրօնական ներկայացուցիչներ եւ պատեանական անձնաւորութիւններ: Պատրիարքաւոր իսկոյմէն անակերոյին մասնակցեցան Գեորգ. Տ. Հայրիկ Նպիկոյոս, Հոգե. Տ. Կիրեղ եւ Հոգե. Տ. Սիմոն վարդապետներ եւ Տիար Կ. Հինդլեան: Շաբաթ օր, Անկիլիան Սկեղեցւոյ Միջին Արեւելի ներկայացուցիչ՝ Մամ-Ինէն Աւեփիսկոպոս, ուղեբերի քեյսսեղամ մը կազմակերպած էր, որուն հրաւիրուած էին զբնակաւոր երեք Պատրիարքաւորներու կրօնական ներկայացուցիչները եւ պատեանական բազմաթիւ այլ անձնաւորութիւններ: Պատրիարք Ս. Հայր, ընկերակցութեամբ Գեորգ. Տ. Հայրիկ Նպիսի, Հոգե. Տ. Յակոբ Վրդ. ի եւ Տիար Կարպիս Հինդլեանի, ներկայգտնուեցաւ քեյսսեղանին եւ ուղեբեր մալքեց Սրբազան Հիւրին:

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԷՆ

Ն Կ Ե Ղ Ն Ե Ռ Ա Կ Ա Ն Ք - Բ Ե Ս Ա Կ Ա Ն Ք

● Եր. 5 Նոյեմ. — Կեօրէ վերջ, վաղուան Գիւտ խաչի տօնին առթիւ, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր զխաւորութեամբ, Միարանութիւնը շարժառնով մատչեց զօրծեց Ս. Բարութեան Տաճար: Ս. Գերեզմանի եւ Գիւտ խաչի ալքի ուխտեւորէն ետք, Երեւանի ժամերգութիւնն ու նախատեսակը պաշտօնեցան վերջնային կից՝ հայապատկան Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ. Ապա կատարուեցաւ Տնօրինական Որոշողական Ժողովութեան հանդիսաւոր թափօր Տաճարէն ներս: Թափօրապետն էր Հոգե. Տ. Ոհան Վրդ. Գաղապետն:

● Կիր. 6 Նոյեմ. — Գիւտ խաչ: Գիւտ խաչի եւ առաւտեան ժամերգութիւնները պիտուեցան եւ Ս. Պատրիարք մատուցուեցաւ Ս. Բարութեան Տաճարի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ, ժամարարն էր Հոգե. Տ. Փառէն Արք. Ահարեան: Ապա կատարուեցաւ հաղորդման մեծահանգիստ թափօր Քրիստոսի Ս. Գերեզմանին եւ Պատնաւորական շուրջ՝ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, որ, սովորութեան առիթ, Ս. Խաչափայտի մատուցեց ի ձեռնին, կ'օրհնէր Տաճարը խոնարած ձեռքով: Ս. Գերեզմանի տաճարին մէջ երգուած Վճէր ողբմանն եւ խաչի քօ Քրիստոսէն ետք, թափօրը վերջացաւ Ս. Գր. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ:

● Կիր. 13 Նոյեմ. — Ս. Պատրիարք մատուցուեցաւ Ս. Բարութեան Պատրիարք եւ քարոզեց Հոգե. Տ. Կիրեղ Վրդ. Գարիկեան, մեկնաբանելով օրուան ծաղաւ Ահարանի հատուածը (Մրկ. Գ. 21-25): Ս. Պատրիարք արարողութիւնէն մասնը, մէկ ժամ տեղուեցեալ, ձայնաստեղծեցաւ Յօրանանի Ռատիօկայանէն:

● Ուր. 18 Նոյեմ. — Երեւանի ժամերգութեանն ու նախատեսակը պաշտօնեցան Ս. Զեքուկայանեցաւ եկեղեցւոյ մէջ, Հանդիսապետն էր Գերգ. Տ. Հայրիկ Նպս. Առաքեալն:

● Եր. 19 Նոյեմ. — Ս. Զեքուկայանեցաւ Գարիկի եւ Միքայիլի: Առաւտեան ժամերգութիւնը պաշտօնեցաւ Ս. Պատրիարք մատուցուեցաւ Ս. Զեքուկայանեցաւ ժամարարն էր Հոգե. Տ. Ոհան Վրդ. Գաղապետն: Ապա, ըստ սովորութեան, կատարուեցաւ հոգեհանգստեան հանդիսաւոր պաշտօն՝ Ս. Աթոռոյս եւ աղգիր բարերարութիւն Աղաւորի մէջ: Գարիկեանի եւ իր պարագաներու հոգիներուն համար, նախագահութեամբ Գերգ. Տ. Հայրիկ Նպս. Արարողութեանց աւարտին, Միարանութիւնը պատուաւորուեցաւ մատուց տեսչարանին մէջ, Տեսուչ Հոգե. Տ. Անուշաւան Վրդ. Ջրշահեանի կողմէ:

● Կիր. 20 Նոյեմ. — Ս. Պատրիարք մատուց-